

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
Generalno tajništvo

Broj: 05-50-1-2035/12
Sarajevo, 18. 7. 2012. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO:		19.07.2012.	
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01-50-1-15-28/12			

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BiH

- *Zastupnički dom* -

S A R A J E V O

PREDMET: Odgovor na zastupničko pitanje, dostavlja se

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 13. sjednici održanoj 12. 7. 2012. godine utvrdilo Odgovor na zastupničko pitanje koje je postavio Šefik Džaferović, zastupnik u Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

U privitku proslijedujemo Odgovor radi dostavljanja zastupniku.

S poštovanjem,

**BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA**

Broj: 05-50-1-2035/12
Sarajevo, 16. 7. 2012. godine

Gospodin Šefik Džaferović, zastupnik u Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, na 28. sjednici Doma održanoj 24.5.2012. godine, postavio je sljedeće zastupničko pitanje:

„Da li Direkcija za evropske integracije ima mehanizam konsultacija sa organizacijama civilnog društva?“

Na postavljeno pitanje, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 13. sjednici održanoj 12. 7. 2012. godine, utvrdilo sljedeći

O D G O V O R

S obzirom na nadležnosti Direkcije za evropske integracije kao stavnog tijela Vijeća ministara BiH nadležnog za koordinaciju aktivnosti u procesu evropske integracije, Direkcija inicira konsultacije s organizacijama civilnog društva u oblastima strategije i politika integriranja, koordinacije programiranja pretpripravne pomoći Evropske unije te promocije procesa evropske integracije.

U skladu sa obavezama i nadležnostima u procesu koordinacije EU pomoći definiranom domaćim i propisima EU, Sektor za koordinaciju pomoći EU Direkcije za evropske integracije u svojstvu Ureda Državnog IPA koordinatora (DIPAK) u saradnji sa Voditeljicom projekata (SPO) za sektor civilnog društva, gdalom Sadetom Škaljić, pomoćnicom ministra u Ministarstvu pravde BiH (Sektor za civilno društvo), organizira konsultacije sa predstvincima civilnog društva kako u toku izrade srednjoročnog planskog dokumenta (sada na snazi MIPD 2011 – 2013), tako i u toku planiranja godišnjih paketa pomoći iz Instrumenta za pretpripravnu pomoć EU (IPA) za BiH. Svjesni kompleksnosti problema odabira odgovarajućih sagovornika - predstavnika civilnog društva, Sektor za koordinaciju pomoći EU (u daljem tekstu Sektor) se u ovome u potpunosti pouzdao u kapacitete nadležnog SPO-a putem čijih mehanizama konsultacija se vrši odabir predstavnika – direktnih sagovornika unutar mreža organizacija civilnog društva. Odabranim predstvincima civilnog društva uvijek se sugeiraju da sve informacije (zapisnike, prezentacije, dokumente, pregledne) koje im se stave na raspolaganje, proslijede svim članicama zastupljenih mreža. Takođe od njih se traži i da sve informacije, komentare i prijedloge bilo koje članice mreže budu dostavljene Sektoru, putem Voditeljice projekata ili direktno.

Za tekući proces IPA programiranja (period 2012. – 2013.) predstavnici civilnog društva su, zajedno sa svim voditeljima projekata, entitetskim koordinatorima, predstvincima Delegacije EU u BiH (DEU) i Direkcije za evropske integracije (DEI), prisustvovali inicijalnom sastanku 17.11.2012. godine na kojem su predstavnici Evropske komisije prezentirali

odabrane prioritete programiranja, metodologiju i vremenski plan. Sektor nije primio nikakve komentare ili prijedloge od civilnog društva poslije sastanka.

Po okončanju faze identifikacije sektorskih i projektnih prijedloga u procesu programiranja IPA 2012.-2013., a prije početka faze formulacije, Sektor je u saradnji sa Delegacijom EU u BiH 10.4.2012. organizirao konsultativni sastanak sa predstavnicima mreža civilnog društva. Ciljevi ovog sastanka bili su:

- predstavljanje programskega procesa koji je u toku, plana, dinamike, učesnika i njihovih uloge, kao i trenutnih rezultata,

- razmjena mišljenja svih učesnika i dobijanje prijedloga od predstavnika organizacija civilnog društva o njihovom učešću u ovom procesu,

- dobijanje prijedloga za učešće predstavnika organizacija civilnog društva u procesu programiranja novog instrumenta prepristupne pomoći EU za finansijsku perspektivu 2012.-2014. („post-IPA“ ili IPA II).

Mišljenja i prijedlozi su uključeni u poseban izvještaj. Svi učesnici u procesu programiranja IPA pomoći, tj. svi članovi radnih grupa predstavnika institucija iz BiH (nivo BiH, entitetska ministarstva, predstavnici Distrikta Brčko) i članovi IPA Koordinacionog odbora informirani su o održanom sastanku i zaključcima. Konkretan prijedlog učesnika iz organizacija civilnog društva je bio da će sve informacije proslijediti putem svojih mreža ostalim organizacijama civilnog društva i zatražiti njihove komentare po pojedinačnim projektnim prijedlozima do 15.5.2012. S tim u vezi, Sektor nije primio nikakve prijedloge ili zahtjeve od organizacija civilnog društva do ovoga roka, niti kasnije.

U saradnji sa Delegacijom EU u BiH, po završetku procesa programiranja, plan Sektora je da organizira završni sastanak sa predstavnicima organizacija civilnog društva kada bi bili prezentirani finalni sektorski i projektni prijedlozi.

Jedan od ciljeva konsultativnog sastanka održanog 10.4.2012. je bio i inicijalna razmjena mišljenja sa predstavnicima civilnog društva u vezi sa mogućim učešćem organizacija civilnog društva u programiranju novog instrumenta prepristupne pomoći u periodu 2014. – 2020. (IPA II ili „post-IPA“). Izražena je veoma jasna želja svih partnera da se nađu mogućnosti za uključenje organizacija civilnog društva u sve faze pripreme dugoročnih, srednjoročnih i sektorskih planova za IPA II ili „post-IPA-u“. Razgovarano je i o mogućnosti sudjelovanja odabranih predstavnika organizacija civilnog društva u radnim grupama u kojima bi mogli imati savjetodavnu ulogu. U skladu sa očekivanim odlukama i smjernicama Evropske komisije, Sektor namjerava, u saradnji sa nadležnim SPO-em, staviti na raspolaganje organizacijama civilnog društva sve dostupne informacije, kao i organizirati posebne sastanke, vezano za pripreme za IPA II.

Takođe, predstavnici Ureda DIPAK-a učestvovali su na radionici projekta Technical Assistance for Civil Society Organisations (TACSO) BiH - Savjetodavne grupe projekta (Local Advisory Group-LAG), čija tema je između ostalog bila programiranje IPA-e i uključenje civilnog društva u proces konsultacija (odnosno podrška konsultacionom mehanizmu). Radionica je predstavljala svojevrsni nastavak na rezultate konsultacionog sastanka sa organizacijama civilnog društva koji je organizirala Direkcija 10.4.2012. Razgovarano je o izazovima u vezi sa programiranjem IPA-e i saradnji sa organizacijama civilnog društva. Direkcija je ukazala na smjernice koje bi bilo korisno uzeti u obzir u dalnjim aktivnostima u vezi sa konsultacionim mehanizmom. Zaključeno je, između ostalog, da bi učešće organizacija civilnog društva u idućem procesu programiranja trebalo biti dio Strategije za saradnju sa civilnim društvom.

Jačanje kapaciteta organizacija civilnog društva i pojedini projekti organizacija civilnog društva podržani su sredstvima IPA-e. Kandidiranje i odabir tih projekata je u nadležnosti Delegacije EU u BiH.

U oblasti strategije i politika integriranja, Direkcija za evropske integracije je prilikom koordinacije izrade dokumenta „Prilog institucija BiH za redovni godišnji Izvještaj o napretku u procesu evropske integracije“ nekoliko puta pozivala organizacije civilnog društva na konsultacije. Pozivi su upućivani Odboru za civilno društvo radi transparentnosti procesa i eventualnih sugestija predstavnika civilnog društva za ove dokumente, iako se radi o dokumentima koji predstavljaju priloge institucija BiH za godišnje Izvještaje o napretku. Organizacije civilnog društva su poziv Direkcije prihvatile jedino tokom izrade Priloga institucija BiH za Izvještaj o napretku 2009.godine, dok se pozivima upućenim tokom izrade ovih dokumenata za 2010. i 2011.godinu nisu odazvale. Važno je pomenuti kako organizacije civilnog društva, na osnovu poziva Delegacije Evropske unije u BiH, pripremaju dokument sličan prilogu institucija u BiH za godišnje Izvještaje o napretku, ali sa svoje tačke gledišta.

U oblasti promocije procesa evropske integracije, Direkcija za evropske integracije Vijeća ministara BiH putem jasnog i efikasnog komuniciranja sa organizacijama civilnog društva nastoji da osigura podršku već preduzetim aktivnostima ali i predstojećim obavezama u procesu pristupanja Bosne i Hercegovine Evropskoj uniji. U tom kontekstu, a radi podsticanja i osnaživanja daljnje saradnje između Direkcije i organizacija civilnog društva u procesu evropske integracije, 28. oktobra 2010. godine potpisana je i Memorandum o razumijevanju sa Inicijativom devet nevladinih omladinskih organizacija iz BiH koje su učlanjene u evropske i međunarodne mreže.

Imajući u vidu da su Komunikacijskom strategijom o informiranju javnosti o procesu pristupanja BiH EU predstavnici civilnog društva prepoznati kao jedna od ciljnih grupa za komuniciranje, važno je naglasiti da su upravo organizacije civilnog društva bile prvi i neophodni partneri u organizaciji brojnih komunikacijskih i promotivnih aktivnosti u 2012. godini kao i u prethodnom periodu. Među organizacijama koje su sudjelovale u ovim aktivnostima su: Centar za promociju evropskih vrijednosti „Europuls“ Doboј, Fondacija lokalne demokratije Sarajevo, MDP Inicijative Doboј, Zdravo da ste Banja Luka, Evropski pokret u Bosni i Hercegovini, Omladinska informativna agencija BiH, Info House, Sarajevo Marathon, Vesta, Planinarsko društvo Centar, Forum mladih Trebinje, Savez opština i gradova RS, Savez općina i gradova FBiH, itd.

U okviru projekta EU Awareness II čiji je cilj unapređenje znanja o procesu evropske integracije planirana je organizacija prvog bh.foruma između organizacija civilnog društva i Direkcije za evropske integracije pod sloganom „Komunikacija, saradnja i umrežavanje“. Forum bi trebalo da bude održan u julu ove godine.

Direkcija za evropske integracije Vijeća ministara cijeni značaj uključivanja organizacija civilnog društva u djelotvorni dijalog o svim politikama djelovanja, što je podudarno preporukama Evropske unije te Sporazumu o saradnji između Vijeća ministara i nevladinog sektora u BiH. U tom kontekstu pitanja adekvatnog reprezentiranja organizacija civilnog društva i s tim u vezi potrebe jačanja koordinacije unutar sektora civilnog društva u BiH posebno su važna.

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
Generalno tajništvo

Broj: 05-50-1-1684/12
Sarajevo, 30. 7. 2012. godine

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BiH

- *Zastupnički dom* -

SARAJEVO

PREDMET: Odgovor na zastupnička pitanja, dostavlja se

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 14. sjednici održanoj 26. 7. 2012. godine utvrdilo Odgovor na zastupnička pitanja koja je postavio Šefik Džaferović, zastupnik u Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

U privitku prosljeđujemo Odgovor radi dostavljanja zastupniku.

S poštovanjem,

BOSNA I HERCEGOVINA VIJEĆE MINISTARA

Broj: 05-50-1-1684/12
Sarajevo, 26. 7. 2012. godine

Na 28. sjednici Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, održanoj 24. svibnja 2012. godine, zastupnik Šefik Džaferović je predsjedatelju Vijeća ministara BiH postavio, između ostalih, sljedeća pitanja:

- 5. Da li svako ministarstvo objavljuje svoj godišnji normativni plan aktivnosti na svojoj internet stranici uz navođenje utjecaja na javnost svakog od planiranih propisa?*
- 6. Ko je nadležan za implementaciju Sporazuma o suradnji između Vijeća ministara BiH i nevladinog sektora?*
- 7. Zašto se ovaj sporazum nije implementirao do sada?*

Na postavljena pitanja, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 14. sjednici održanoj 26. 7. 2012. godine, utvrdilo sljedeće

O D G O V O R E

- 5. Da li svako ministarstvo objavljuje svoj godišnji normativni plan aktivnosti na svojoj internet stranici uz navođenje utjecaja na javnost svakog od planiranih propisa?*

Prema podacima za izradu izvješća o provedbi Pravila za konzultacije za 2011. godinu, koje je prikupilo nadležno Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine, samo Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine i Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa su objavljivali popis normativno-pravnih poslova, uz navođenje utjecaja na javnost svakog od planiranih propisa, na internet stranici i dostavljali ga zainteresiranim organizacijama i pojedincima sa popisa i onima koji su to zatražili pismenim putem, sukladno člancima 5. i 7. Pravila za konzultacije, dok je Ministarstvo civilnih poslova djelomično ispunjavalo ovu obvezu. Ostala ministarstva ili nisu izvršila ovu obvezu ili uopće nisu odgovorila na upitnik.

Da bi se prevladalo navedeno stanje Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je, na prijedlog Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine, donijelo odgovarajuće zaključke koji se trebaju provesti u 2012. godini.

- 1) Usvaja se Izvješće o provedbi Pravila za konzultacije u izradi pravnih propisa u institucijama Bosne i Hercegovine za 2011. godinu, izrađeno od strane Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine,
- 2) Sve institucije Bosne i Hercegovine dužne su u svojim programima rada za 2012. godinu planirati uspostavu predviđenih instrumenata za provedbu Pravila za konzultacije (imenovati koordinatora konzultacija, izraditi popis OCD i pojedinaca zainteresiranih za konzultacije, izvršiti procjenu utjecaja propisa na javnost i odrediti oblik konzultacija za propise predviđene programom rada institucije za 2012. godinu, izvršiti procjenu

- financijskog utjecaja provedbe konzultacija za propise predviđene programom rada institucije za 2012. godinu, objaviti popis normativno-pravnih poslova iz programa rada institucije za 2012. godinu na internetskoj stranici i dostaviti ga zainteresiranim organizacijama i pojedincima sa popisa i onima koji to zatraže pismenim putem),
- 3) Rukovoditelji institucija Bosne i Hercegovine će državnim službenicima institucije Bosne i Hercegovine kojom upravljaju ukazati na značaj provedbe Pravila za konzultacije i zadužiti ih da ih provode,
 - 4) Zadužuju se sve institucije Bosne i Hercegovine da tijekom 2012. godine primjene metodologiju davanja komentara koju je izradilo Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine,
 - 5) Oslanjajući se na primjer Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine, sve institucije Bosne i Hercegovine će tijekom 2012. godine razviti interne procedure koje preciziraju provedbu Pravila za konzultacije,
 - 6) Vijeće ministara Bosne i Hercegovine će u 2012. godini, kroz izmjene i dopune Poslovnika o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, detaljnije propisati obvezu provedbe Pravila za konzultacije, za što zadužuje Generalno tajništvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine,
 - 7) Zadužuje se Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine da jednom godišnje podnosi Vijeću ministara Bosne i Hercegovine izvješće o provedbi Pravila za konzultacije, koje sadrži i podatke o provedbi ranijih zaključaka Vijeća ministara Bosne i Hercegovine.

6. Ko je nadležan za implementaciju Sporazuma o suradnji između Vijeća ministara BiH i nevladinog sektora?

Članom 13. al. 10. i 11. Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br., 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09 i 59/09, 103/09) utvrđen je pravni osnov nadležnosti Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine sa saradnjom sa nevladnim sektorom.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine utvrđena je nadležnost Sektora za civilno društvo kao organizacione jedinice u čijoj nadležnosti je Civilno društvo.

7. Zašto se ovaj sporazum nije implementirao do sada?

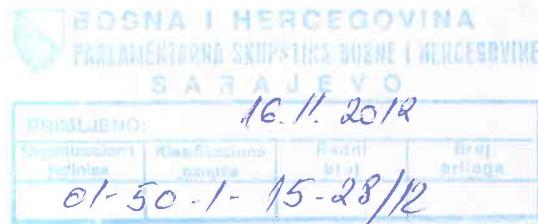
Savjet ministara BiH je na 7. sjednici, održanoj 10.4.2012. godine imao na svom dnevnom redu Prijedlog odluke o uspostavljanju Kancelarije za saradnju sa nevladnim sektorom. Donošenje Odluke Vijeće ministara je odgodilo radi pripreme novog mišljenja Ministarstva finansija i trezora BiH.

Vijeće ministara BiH podržava aktivnosti na intenzivnoj saradnji sa nevladnim sektorom, bilo kroz maksimalno iskorištanje postojećih kapaciteta u okviru Ministarstva pravde BiH, ili kroz izgradnju novih kapaciteta, vodeći računa o ekonomičnosti.

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
Generalno tajništvo

Broj: 05-50-1-1684/12
Sarajevo, 15.11.2012. godine

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BiH

- *Zastupnički dom* -

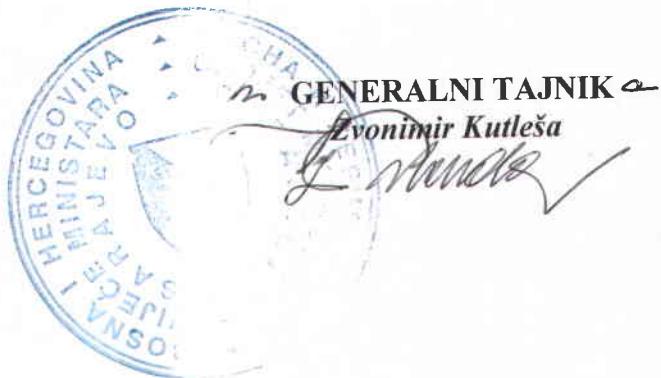
S A R A J E V O

PREDMET: Odgovor na zastupničko pitanje – dostavlja se

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 26. sjednici održanoj 12.11.2012. godine, utvrdilo je Odgovor na zastupničko pitanje koje je postavio Šefik Džaferović, zastupnik u Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

U privitku prosljeđujemo Odgovor radi njegovog dostavljanja zastupniku.

S poštovanjem,

**BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA**

Broj: 05-50-1-1684/12
Sarajevo, 12.11.2012. godine

Šefik Džaferović, poslanik u Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, na 28. sjednici Predstavničkog doma održanoj 24.05.2012.godine, postavila je slijedeće poslaničko pitanje:

- „1. U kojoj mjeri su ispoštovana Pravila za izradu pravnih propisa u dosadašnjem radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine?
2. Da li je Vijeće ministara Bosne i Hercegovine odbilo razmatrati neki prijedlog zakona jer nije u skladu sa spomenutom procedurom?
3. Da li sva ministarstva imaju osobe zadužene za konsultacije?
4. Ako da, da li ih provode na odgovarajući način?
5. Da li svako ministarstvo objavljuje svoj godišnji normativni plan aktivnosti na svojoj internet stranici uz navođenje utjecaja na javnost svakog od planiranih propisa?“

Na postavljeno pitanje, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 26. sjednici održanoj 12. 11. 2012. godine, utvrdilo slijedeći

O D G O V O R

1. Uvidom u zaprimljeni akt Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine broj: 01/a-50-1-15-28/12 od 28.05.2012. godine, kao i smao postavljenih pitanja, utvrđeno je da se ista odnose na Pravila za konsultacije u izradi pravnih propisa („Službeni glasnik BiH“, broj 81/06), (u daljem tekstu: Pravila za konsultacije).

Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine od 2010. godine redovno prati i procjenjuje provođenja Pravila za konsultacije u institucijama Bosne i Hercegovine i izrađuje godišnje izvještaje sa prijedlogom mjera za prevladavanje uočenog stanja, koji se dostavljaju Vijeću ministara Bosne i Hercegovine na usvajanje. Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je usvojilo godišnje izvještaje o provođenju Pravila za konsultacije za 2010. i 2011. godinu, sa predloženim zaključcima.

Prilikom sačinjavanja spomenutih izvještaja Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine je utvrdilo postojanje niza problema pri provedbi Pravila za konsultacije, gdje se između ostalog ističu:

- a) Većina institucija Bosne i Hercegovine nije ispunila obavezu na uspostavi i funkcionisanju instrumenata za provođenje Pravila za konsultacije, niti ih je planirala u svojim strateškim planovima ili programima rada;

- b) Većina institucija Bosne i Hercegovine ne provodi obaveze konsultacija o propisima, kroz različite oblike konsultacija prilagođene konkretnim prilikama i potrebama, a iste se najčešće provode formalno;
- c) Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine je jedina institucija koja je razvila interne procedure za provođenje Pravila za konsultacije;
- d) Pravila za konsultacije, u skladu sa Jedinствениm pravilima za izradu pravnih propisa u institucijama Bosne i Hercegovine, regulišu konsultacije u stadiju izrade prednacrta propisa, a ne u ranom stadiju oblikovanja javnih politika;
- e) Izostanak promovisanja Pravila za konsultacije među državnih službenicima, građanima i organizacijama civilnog društva.
- f) Nedostatak obučenosti državnih službenika, zainteresiranosti pojedinaca i organizacija civilnog društva za konsultacije;

2. Vijeće ministara Bosne i Hercegovine nije niti jednom odbilo razmatrati neki prijedlog propisa, zbog neprovodenja konsultacija prilikom njegove izrade.

3. Prema raspoloživim podacima sakupljenim za sačinjavanje izvještaja za 2011. godinu, samo Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine i Ministarstvo finansija i trezora imaju imenovane koordinatorre za konsultacije predviđene članom 4. Pravila za konsultacije, dok Ministarstvo civilnih poslova i Ministarstvo komunikacija i prometa još uvek nisu u potpunosti izvršili ovu obavezu. Sva ministarstva nemaju osobe zadužene za konsultacije pa se može zaključiti da opredijeljenost institucija Bosne i Hercegovine za provođenje Pravila za konsultacije nije dovoljno izražena. Glavni uzrok ovakvog stanja je nedostatak osoblja u najvećem broju institucija Bosne i Hercegovine, ali i nedostatak volje za njihovu provedbu. Preraspodjelom postojećeg osoblja, uz djelotvornije planiranje i koordinaciju unutar institucije, nedostaci se mogu prevladati ali se prevashodno mora promjeniti odnos prema provođenju Pravila za konsultacije.

4. Obzirom da su samo dva ministarstva u potpunosti a dva djelimično ispunila obavezu iz člana 4. Pravila za konsultacije teško je analizirati sam rad koordinatora za konsultacije. Iz podataka prikupljenih za potrebe sačinjavanja izvještaja, može se zaključiti da se u većini ministarstava, ali i u drugim institucijama Bosne i Hercegovine, Pravila za konsultacije djelimično provode, kao i da je njihova provedba najčešće formalna a ne suštinska.

5. Prema prikupljenim podacima može se konstatovati da samo Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine i Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa objavljuju svoj popis normativno-pravnih poslova, uz navođenje utjecaja na javnost svakog od planiranih propisa, na Internet stranici i dostavlja da zainteresiranim organizacijama i pojedincima sa popisa i onima koji to zatraže pisanim putem a u skladu sa čl. 5. i 7. Pravila za konsultacije.